

Ա. Զ. Գ. Ա. Յ. Ի. Ն.

Մեղու Հայաստանի 28 թիւ լրագրին մէջ Վ. Ե. Հափառ Վաթողիկոսի Բ. Պապին հարձիւ և Ս. Ե. Թոռոյս Ուսումնարանին հիմնարկութեան հանդիսին նկարագրութեան առթիւ՝ արեւմտեան հիւսիսային անկեան հիման տակ զրուած պղնձեայ տախտակին վրայ արձանագրուածքին համար մի նամակագրի կողմէն հաղորդուած տեղեկութեան ակամայ սխալմունքը կամիմք ուղղել։ Յիշեալ պղնձեայ տախտակին վրայ սցապէս արձանագրուած էր։ «Ի. Կոստանդնուպոլսեան Ուսումնարանի Եղէքսանդրի Նիկողայոսեան կառոյց «Ս. Ուսումնարանս Ս. Լ. Զմիածնի» Վաթողիկոս ամենայն Հայոց Վ. Էորդ Վ. Կոստանդնուպոլսեցի։ 1869, մայիս, 21 — Ու. Յ. Ի. Ն. մարերի. թ. 2։

Եյս առթիւ արժան կը համարիմք ծանուցանել զայս ևս, որ Վ. Ե. Հափառ Վաթողիկոսը Կոստանդնուպոլսեցի լինելով, հետեւաբար Պրուսացի չէ՝, այլ Պրուսացու վիճակաւորն էր, ուստի ոմանք կը սխալեն կարծելով Պրուսացի լինել։

Ս.

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԱՐԱՐԱՏ ԱՄՍԱԳՐՈՅ

Վաջ զիտելով, որ քաղցր է Երարատի իւր զաւակաց ուսումնական յառաջադիմութեանը ուրախառիթ համբաւներ լսել ու հրատարակել, ինչ քաղցր պարտականութիւն համարեցի Սողեան զիւզել Ս. Ստեփաննոսի վանուց նորաբաց Վալրոցի մասին մասնաւոր տեղեկութիւն տալ զորան, յուսալով որ չը զլանար և Վա հրատարակել

նոյնը իւր պատուական թերթերու միջոցաւ յուրախութիւն սիրելի Ազգայնոց։

Յայտնի է Վ. Ե. Հափառ Հայրապետի բարենպաստակ կամքը, ամենայն վիճակաց մէջ վանական Վալրոցներ հաստատելու և յառաջացնելու նրանք ուսումնական ասպարիզել մէջ, որքան որ նիւթական միջոցները ձեռնտու էին։

Վերապատիւ Ենդրէաս Երբեպիսկոպոսը Համախոյ վիճակին Հոգեւոր Տեսուչ ընտրվելու օրէն՝ Նորին Վ. Ե. Հափառութեան ազգօգուտ կամքը կատարելը իւր սրբազան անհրաժեշտ պարտաւորութիւն համարելով, վերոյիշեալ Վ. անուց մէջ (Թէպէտ նա զրկուած է նիւթական կարողութիւնից) բացաւ մասնաւոր վանական Վալրոց Երթանապատիւ վանահայր Սիրվաբէկեանց Սարգիս վարդապետի վերատեսչութեան ներքոյ ժողովեց հայ մանկունք՝ զաստիարակելու նորանց, ուսուցիչ կարգելով Փինաջեանց Եւեթիս Սարկաւազը։

Նորին Սրբազնութիւնը ներկայ ամսոյս մէջ վիճակիս Լեկեղեցեաց այցելութեան ելանելու ժամանակ յիշեալ Վալրոցի ուսանողաց հարցաքննութիւն առնելով հետեւեալ առարկայից, այն է՝ Հայոց և Ուսումնաց ընթերցանութեան և վայելչագրութեան, Սրբանազնութեան, Վերականգնութեան և Լեզգեցողութեան, զտաւ նրանց մէջ աշակերտները բաւական յաջող, որչափ որ կարճ ժամանակի մէջ կարելի էր յառաջացնել. այս՝ Երթանապատիւ Տեսչի և բարեջան ուսուցչի անխոնջ ջանասիրութեան ապացոյց էր։ Յանձնեց նորանց ուղեցոյց կառավարութեան նոյն Վալրոցի պատուական Երարատ ամսագրոյ միջոցաւ հրատարակուած վանական Վալրոցաց նորոյ կանոնագրութիւնը, յուսալով որ, եթէ ոչ առ այժմ, զոնէ